

**OBRAZLOŽENJE FINANCIJSKOG PLANA HRVATSKIH
AUTOCESTA ZA 2022. GODINU I PROJEKCIJA PLANA ZA 2023. I
2024. GODINU**

UVOD

Trgovačko društvo Hrvatske autoceste d.o.o. upravlja autocestama, gradi ih, rekonstruira i održava, osim onih autocesta kojima upravlja koncesionar prema odredbama Zakona o cestama. Hrvatske autoceste d.o.o. su u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske koja svoja prava u Skupštini Društva ostvaruje putem Vlade Republike Hrvatske.

Planiranje izgradnje i održavanja u skladu je sa Strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske koju donosi Hrvatski sabor i četverogodišnjim Programom građenja i održavanja javnih cesta koji donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture. Temeljem četverogodišnjeg Programa, Hrvatske autoceste d.o.o. izrađuju godišnji plan ulaganja u građenje i održavanje autocesta. Program za četverogodišnje razdoblje od 2021. do 2024. godine izrađuje se u suradnji s Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture.

PRIHODI

Ukupni planirani prihodi Hrvatskih autocesta d.o.o. u projekciji Financijskog plana za 2022. godinu iznose 2.923.578.800 kuna. U ukupnim prihodima poslovanja Hrvatskih autocesta d.o.o. najveći dio odnosi se na prihod od naplate cestarine za 2022. godinu planiran u iznosu od 2.350.000.000 kuna. Prihod od naplate cestarine za razdoblje od 2022. do 2024. godine planiran je sukladno očekivanjima postepenog oporavka prometa i prihoda, vezano uz negativan utjecaje epidemije bolesti COVID-19 i smanjeno prometovanje autocestama te se u 2023. godini predviđa rast prihoda od cestarine od 7,7% u odnosu na prethodnu godinu ili 2.530.000.000 kuna, a u 2024. godine 4,7% rasta u odnosu na prethodnu godinu ili 2.650.000.000 kuna. Kapitalne pomoći iz proračuna – naknada od trošarina na energente uplaćuje se, sukladno čl. 94. Zakona o cestama, iz državnog proračuna na račun Hrvatskih autocesta d.o.o. i predstavlja sredstva kojima Republika Hrvatska financira izvlaštenje nekretnina, građenje i održavanje javnih cesta i povrate kredita kojima se financira građenje autocesta, a za 2022. godinu planirane su u iznosu od 420.000.000 kuna (na istoj poziciji Kapitalne pomoći proračunu iz drugih proračuna planirano je 8.205.000 kuna prihoda s naslova financiranja projekta iz sigurnosti prometa sa sredstvima iz projekta Modernizacija i restrukturiranje sektora cestovne infrastrukture). Prihod od bespovratnih sredstva iz EU fondova planiran je za 2022. godinu u visini od 39.198.000 kuna, od čega se 20.800.000 kuna odnosi se na povlačenje sredstava za završetak započetih projekata Crocodile 2 Croatia (Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava 10.000.000 kuna) i Crocodile 3 Croatia (Kapitalne pomoći od institucija i tijela EU 10.800.000 kuna) u koji su uključeni svi upravitelji cesta u Republici Hrvatskoj, a u svrhu osiguranja koordiniranog upravljanja i kontrole prometa što će rezultirati visokom kvalitetom usluga informiranja putnika na jednom od najvažnijih cestovnih koridora u Europi te na nove projekte. Preostala sredstva u iznosu od 18.398.000 kuna (Kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava) namijenjena su uvođenju novog elektroničkog sustava naplate cestarine koji će se financirati sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost. U 2022. godini završava projekt Crocodile, a 74.085.000 kuna prihoda iz EU fondova u 2023. i 2024. godini namijenjena su uvođenju novog sustava za naplatu cestarine.

Najznačajnija stavka prihoda od nefinancijske imovine odnosi se na prihod od gospodarenja cestovnim zemljištem i obuhvaća planiranu naknadu za korištenje cestovnog zemljišta, za obavljanje pratećih uslužnih djelatnosti te za osnivanje prava služnosti, a planirano povećanje prihoda vezano je uz ugovornu obvezu usklađenja naknade s godišnjim indeksom rasta cijena na malo (indeks potrošačkih cijena) koji objavljuje Državni zavod za statistiku te s rastom prosječnog godišnjeg dnevnog prometa (PGDP) na pojedinim dionicama autocesta.

RASHODI

Rashodi poslovanja za 2022. u projekciji Financijskog plana iznose 1.116.241.895 kuna te uz rashode za zaposlene i materijalne rashode održavanja i upravljanja uključuju i kamate za primljene kredite i zajmove. Kamate za kredite i zajmove planirane su za 2022. godinu u iznosu od 302.434.283 kuna, za 2023. 285.273.937 kuna, a za 2024. godinu 417.098.490 kuna kada nakon trogodišnjeg moratorija počinje otplata kamata za euroobveznice.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2022. godini planirani su u iznosu od 1.013.816.220 kuna, a od ukupnih planiranih rashoda za nabavu nefinancijske imovine na Program građenja i izvanrednog održavanja odnosi se 984.316.220 kuna, dok se 29.500.000 kuna odnosi na izdatke za nabavu materijalne i nematerijalne imovine društva (radnih vozila i strojeva, IT opreme i licenci za računalne programe). Planirani rashod za izgradnju autocesta odnosi se na kapitalne projekte nastavka izgradnje Koridora Vc završetka izgradnje od Belog Manastira do mosta Halasica, početka radova na izgradnji dionice od granica Republike Mađarske do Belog Manastira, izgradnju Obilaznice Novog Vinodolskog na pravcu autoceste A7, izgradnju dionice Lekenik – Sisak na pravcu autoceste A11, izgradnju čvora Trinajstići na pravcu autoceste A7, izgradnju čvora Podi i rekonstrukciju i dogradnju čvora Dugopolje na pravcu autoceste A1 te ostale manje projekte koji se prenose iz prethodnih godina na uređenju odmorišta, zidova za zaštitu od buke. U dijelu rashoda za izvanredno održavanje provoditi će se radovi sanacije asfaltnog zastora i sanacije objekata (vijadukti, mostovi, nadvožnjaci, mostovi), nastaviti će se izvođenje horizontalne prometne signalizacije sukladno rješenjima iz prometnog elaborata unapređenja i povećanja sigurnosti prometa, a očekuje se i okončanje radova na projektu Crocodile 2 i Crocodile 3 pokrenutih na europskoj razini s ciljem postizanja usklađenosti inteligentnih transportnih sustava (ITS).

RAČUN FINANCIRANJA

Izdaci za otplate glavnice primljenih kredita i zajmova za 2022. godinu iznose od 1.576.994.891 kunu.

Ugovaranjem kreditne linije u 2020. godini iznosa od 107 mil. eura s razvojnim bankama (HBOR i EBRD) osiguran je nastavak investicijskog ciklusa i izgradnja koridora Vc Granica Republike Mađarske – Beli Manastir – Osijek – Svilaj, dionica Beli Manastir – Halasica duljine 17,5 kilometara i dionica granica Republike Mađarske – Beli Manastir duljine 5 kilometara.

U 2022. godini planira se nastavak izgradnje dionice Selce - Novi Vinodolski na Autocesti A7 Rupa – Rijeka – Žuta Lokva što će se financirati iz kredita koji je ugovoren u 2021. godini u iznosu od 81,4 mil. eura sa Hrvatskom bankom za obnovu i razvoj i Hrvatskom poštanskom bankom. Izgradnjom dionice Autoceste A7 Selce – Novi Vinodolski i njenim stavljanjem u upotrebu posljedično se izmiče promet iz gusto naseljenog područja Selca i Novog Vinodolskog čime se osigurava smanjenje prometnog zagušenja u središtu mjesta s manjom emisijom ispušnih plinova u urbanom dijelu naselja i time posljedično doprinosi revitalizaciji i zaštiti pripadajućeg okoliša i prirodnog ekosistema dok se manjom tranzitnom prometnom opterećenošću doprinosi sigurnosti i zdravlju lokalnog stanovništva.

Vlada Republike Hrvatske je 4. veljače 2021. godine donijela zaključak kojim podržava ubrzavanje dovršetka izgradnje autoceste A11 Zagreb - Sisak, dionice Lekenik - Sisak, kao prioritetni projekt za dugoročnu revitalizaciju Sisačko - moslavačke županije.

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 20. svibnja 2021. godine dala je suglasnost Hrvatskim autocestama d.o.o. za kreditno zaduženje u visini do 62.580.000 eura radi

refinanciranja postojećeg dugoročnog kredita KfW IPEX-Bank GmbH, Frankfurt na Majni ugovorenog 2011. godine na iznos od 130.000.000 eura s dospijećem kredita 2026. godine. Refinanciranjem će Društvo ostvariti dodatnu likvidnost u trogodišnjem razdoblju od cca 270 milijuna kuna koji će se usmjeriti na izgradnju autoceste A11, dionica Lekenik - Sisak, a sve sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 4. veljače 2021. godine u kojem se podržava ubrzavanje dovršetka izgradnje predmetne dionice autoceste.

U 2022. godini planiran je početak radova na implementaciji novog sustava za naplatu cestarine. Projekt je uspješno apliciran za dodjelu sredstava iz EU fonda za oporavak i otpornost u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti u ukupnom iznosu odobrenih sredstava od 493.897.054 kune jer ispunjava sve kriterije za navedeno financiranje: digitalizacija, zaštita okoliša, otpornost na infekcije zbog isključivanja kontakata. Pored navedenog, njegovom implementacijom osigurava se nastavak procesa restrukturiranja s manjim operativnim troškovima poslovanja obzirom da zahtjeva manje troškove direktnog rada uz virtualne digitalne kanale prodaje cestarine.